

7

Fast ersättning till
akutsjukhusen med
anledning av pågående
pandemi (Covid-19), juli
– september 2021

HSN 2020-1883

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
SjukhusLOU-avtal
Joakim Erdtman

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-27

HSN 2020-1883

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Fast ersättning till akutsjukhusen med anledning av pågående pandemi (Covid-19), juli – september 2021

Ärendebeskrivning

En förlängd tidsperiod med fast ersättning föreslås att gälla från 1 juli till 30 september 2021 för de regionägda akutsjukhusen Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset och Södertälje sjukhus, samt det upphandlade avtalet med Capio S:t Görans sjukhus med anledning av covid-19 pandemin.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. En förlängd tidsperiod med fast ersättning gäller 1 juli till 30 september 2021 för de regionägda akutsjukhusen Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset och Södertälje sjukhus, samt det upphandlade avtalet med Capio S:t Görans sjukhus.
2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att förlänga tidsperioden med fast ersättning för ovanstående akutsjukhus.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Den pågående pandemin har påverkat akutsjukhusens verksamheter på många sätt. Stora delar av den elektiva vården har i omgångar stängts ner för att den akuta och imperativa vården ska kunna upprätthållas. Mot bakgrund av den uppkomna situationen fattades under 2020 flera beslut

om att ersätta akutsjukhusen, inklusive S:t Eriks Ögonsjukhus, med fast ersättning. Sammanfattningsvis utgick fast ersättning, eller anslagsfinansiering under hela år 2020. Den 26 januari 2021 (HSN 2020-1883) fattade hälso- och sjukvårdsnämnden ett nytt beslut om att förlänga den fasta ersättningen under perioden 1 januari till 31 mars 2021. Ytterligare beslut togs i hälso- och sjukvårdsnämnden den 24 mars (HSN 2020-1883) om att förlänga den fasta ersättningen under perioden 1 april till 30 juni 2021.

Skälet till besluten var framförallt att befintlig ersättningsmodell inte till fullo lämpar sig för den krissituation som pandemin har medfört med krav på omfattande omställning och kapacitetsuppbyggnad. Vidare genererade inte covid-19-vården under år 2020 någon DRG-ersättning och därmed inte någon produktionsrelaterad ersättning. Den produktionsrelaterade ersättningen utgör enligt gällande avtal 40 procent av totalersättningen för de regionägda sjukhusen, och 96,5 procent av totalersättningen för Capio S:t Görans sjukhus. Akutsjukhusen i egenregi erhåller därutöver uppdragsrelaterad ersättning (54 procent), målrelaterad ersättning (5 procent) och utvecklingsrelaterad ersättning (1 procent). Avtalet med Capio S:t Görans sjukhus omfattar utöver produktionsrelaterad ersättning även målrelaterad ersättning (3,5 procent).

Överväganden

Den tredje vågen av pandemin har medfört att akutsjukhusen har varit kraftigt påverkade av pandemin under våren 2021. Vaccinationsprocessen har under våren tagit fart och den bredare vaccinationen för personer i fas 4 (personer 18–60 år) har startat. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen gör emellertid bedömningen att akutsjukhusen kommer vara påverkade av pandemin även under sommarmånaderna samt att ekonomiska förutsättningar behöver skapas för omställning till ordinarie vårduppdrag när belastningen från pandemin minskar.

Mot bakgrund av detta föreslås att akutsjukhusen Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset, Södertälje sjukhus och Capio S:t Görans sjukhus även under perioden 1 juli till 30 september erhåller fast ersättning. Den fasta ersättningen utgörs av månatlig utbetalning av sjukhusavtalets totalersättning i 12-delar. Med totalersättning avses avtalets värde vid 100 procent produktion och full målrelaterad ersättning. För reglering av överproduktion på årsbasis tillämpas, om inget annat överenskommits mellan parterna, ordinarie avtalsvillkor, vilket innebär att överproduktion stäms av i slutet av året och produktion mellan 100 och 104 procent av målvolymen ersätts med 40 procent av DRG-poängpriset. För produktion över 104 procent av

målvolymen utgår enligt avtal ingen ersättning men förvaltningen har möjlighet att överenskomma med respektive sjukhus om tilläggsbeställning.

Förslaget innefattar inte S:t Eriks Ögonsjukhus eftersom sjukhuset inte omhändertar covid-19 patienter och därmed inte påverkas av pandemin i samma utsträckning som övriga akutsjukhus.

Förslaget om förlängning av fast ersättning till akutsjukhusen grundas bland annat på att:

- Akutsjukhusen har behövt göra omfattande omställning av sin verksamhet och en del av det arbete som de utför under pandemin, såsom kapacitetsuppbyggnad och beredskap, ersätts inte inom ramen för befintlig ersättningsmodell.
- Behov av att skapa stabila förutsättningar för akutsjukhusen under pågående pandemi både vid omställning från och tillbaka till elektiv vårdproduktion.
- Akutsjukhusen har mycket begränsade möjligheter att arbeta med att mäta, rapportera och påverka resultat för kvalitetsindikatorer, miljöindikatorer respektive tillgänglighet.
- Arbetet med projekt inom ramen för utvecklingsuppdrag för akutsjukhusen i egen regi har fått anstå under pandemin, vilket akutsjukhusen inte har haft möjlighet att påverka.

I och med att akutsjukhusen föreslås ersättas med 12-delar även under juli till september så gäller fortsatt samma ersättningsmodell som har varit under hela pandemin.

I sjukhusavtalen finns krav på tillgänglighet och uppfyllande av vårdgarantin. I de fall vårdgarantin inte kan hållas utgår viten för akutsjukhusen. Det är även överenskommet att om en patient vänder sig till beställarens vårdgarantikansli och erhåller vård enligt deras försorg ska vårdgivaren påföras den faktiska kostnaden för den vården. Förvaltningen föreslår att dessa avtalskrav inte tillämpas under år 2021.

Akutsjukhusen kommer ha varit kraftigt påverkade av pandemin under stor del av år 2021 och kommer ha begränsade möjligheter att mäta och påverka resultat för kvalitetsindikatorer, miljöindikatorer respektive tillgänglighet. Mot bakgrund av detta föreslår förvaltningen att den målrelaterade ersättningen utbetalas i sin helhet år 2021. Sjukhusen ska emellertid fortsatt rapportera resultaten för år 2021.

Snittviktsglidning, restriktion på 2 procent för de regionägda akutsjukhusen och 0,5 procent för Capio S:t Görans sjukhus, tas bort under samma tidsperiod som beslutet om fast ersättning gäller.

Förslaget innebär att sjukhusen garanteras en ersättning för de första tre kvartalen motsvarande 75 procent av avtalad målvolym. Vid årsavstämning av målvolym kan akutsjukhusen tillgodoräkna sig 75 procent av målvolymen oavsett produktionsnivå de första tre kvartalen. Om akutsjukhusen producerar över 75 procent av målvolymen under de första tre kvartalen kommer detta att räknas med i den årliga avstämningen av målvolym.

Då fast ersättning inte skapar samma tydliga ekonomiska incitament för produktion som rörlig ersättning är det av stor vikt att återgå till ordinarie ersättningsmodell så snart som trycket på vården och antalet covid-19 patienter minskar.

Ekonomiska konsekvenser

Den fasta ersättningen (anslagsfinansieringen) till akutsjukhusen under 1 juli till 30 september 2021 motsvarar 75 procent av sjukhusens totalersättning 2021. Med totalersättning avses avtalets värde vid 100 procent produktion och full målrelaterad ersättning.

Full målrelaterad ersättning för kvalitetsindikatorer, miljöindikatorer och tillgänglighet utgår för hela år 2021.

Förslaget att vite för bristande tillgänglighet och att kostnaden för patienter som vänder sig till beställarens vårdgarantikansli och erhåller vård enligt deras försorg inte belastar akutsjukhusen under år 2021 innebär en kostnad för hälso- och sjukvårdsnämnden. Omfattningen av denna kostnad är svårbedömd i nuläget.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget skapar förutsättning till bibehållen patientsäkerhet under pandemin.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget väntas få oförändrade eller positiva konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslagets beslut medför inga konsekvenser för miljön.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-27

HSN 2020-1883

Administrativa konsekvenser

Förslaget väntas få positiva administrativa konsekvenser för sjukhusen då det underlättar fakturering.

Johan Bratt
T.f. Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-05-27